

ମେସର୍ସ ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନ ଲିଭର୍ ଲିମିଟେଡ୍

ବନାମ

ଦ ମ୍ୟୁନିସିପାଲ୍ କର୍ପୋରେସନ୍ ଅଫ୍

ଗ୍ରେଟର ବମ୍ବେ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

26 ଏପ୍ରିଲ, 1995

[କେ. ରାମସ୍ୱାମୀ ଏବଂ ବି. ଏଲ. ହଂସାରିୟା, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିସ୍ୱୟ]

ବମ୍ବେ ମହାନଗର ନିଗମ ଅଧିନିୟମ, 1888: ଧାରା 146(1) ପରଦ୍ରୁକ ଏବଂ 154(2)

ସମ୍ପତ୍ତି ଟିକସ - କୋଠା - ଯେଉଁ ମୂଲ୍ୟକୁ ଭିଡି କରି ସମ୍ପତ୍ତିର ମୂଲ୍ୟ ନିରୂପଣ କରାଯାଏ -
କ୍ଷିରୀକରଣ - ଶୀତତାପ ନିୟନ୍ତ୍ରକ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ଏବଂ ନକଲି ଛାତର ମୂଲ୍ୟ - ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇଥିଲା
ଦରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ସମୟରେ ବାଦ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ୍ - ଛାଡ଼ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପ୍ରୟୁକ୍ତି
ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ସମୟରେ ଯନ୍ତ୍ରପାତିର ଅନ୍ତଃସ୍ଥାପନ ଏକ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ କାରକ ନୁହେଁ

ପ୍ରତ୍ୟେକ ମହଲାକୁ ବିଭିନ୍ନ ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ କାଠ ବିଭାଜନର
ମୂଲ୍ୟ - ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହୋଇଥିଲା ଦରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ଗଣନାରେ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ

ଜମି କର - ଦରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ - ବୈଧ ବୋଲି ନିର୍ଣ୍ଣୟ
କରାଯାଇଥିଲା

ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ କରଦାତାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଗମରେ ଜମା କରାଯାଇଥିବା ରାଶି ତଥା
ନିର୍ମାଣର ମୋଟ ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ଆନୁମାନିକ ସୁଧ - ଯେଉଁ ମୂଲ୍ୟକୁ ଭିଡି କରି ସମ୍ପତ୍ତିର ମୂଲ୍ୟ
ନିରୂପଣ କରାଯାଏ, ସେଥିରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବାକୁ ଅବୈଧ ବୋଲି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇଥିଲା

ଟିକସ ବ୍ୟବସ୍ଥା - ଦୁଇଟି ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ସମ୍ଭବ - କରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ଲାଭଦାୟକ
ବ୍ୟାଖ୍ୟା ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ଉଚିତ୍

ସମ୍ପତ୍ତି କର ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ବମ୍ବେ ମହାନଗର ନିଗମ ଅଧିନିୟମ, 1988
ଅନୁଯାୟୀ ଉତ୍ତରଦାତା-ନିଗମ ଦ୍ୱାରା ଅପିଲକାରୀ-କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ମିତ ଏକ କୋଠାର ମୂଲ୍ୟ
ଆକଳନ କରାଯାଇଥିଲା । ଠିକାଦାରଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ପରିବର୍ତ୍ତେ ତୁଳନାତ୍ମକ ପକ୍ଷରୁ ଗ୍ରହଣ କରି,

ଏହାର ଦରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟକୁ 12,16,285 ଟଙ୍କା ବୋଲି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଲଘୁ ବିବାଦ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ ଯେ ତୁଳନାତ୍ମକ ପଦ୍ଧତି ଅନୁପଯୁକ୍ତ ନଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଦରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟକୁ ହ୍ରାସ କରି 9,97,555 ଟଙ୍କା କରିଦେଇଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ ଯେ ତୁଳନାତ୍ମକ ପଦ୍ଧତି ଅନୁପଯୁକ୍ତ ଥିଲା ଏବଂ ଦରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ସମୟରେ (i) ଶୀତତାପ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ଏବଂ ନକଲି ଛାତର ମୂଲ୍ୟ; (ii) ଜମି କର ଏବଂ (iii) କରଦାତାମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନିଗମରେ ଜମା କରାଯାଇଥିବା ରାଶି ତଥା ନିର୍ମାଣର ମୋଟ ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ଆନୁମାନିକ ସୁଧକୁ ବିଚାରରେ ନେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ତଦନୁସାରେ, ଏହା ଦରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟକୁ 11,81,450 ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିଥିଲେ ।

ଦରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣରେ ଠିକାଦାରଙ୍କ ପଦ୍ଧତିକୁ ଆପଣେଇବା ବେଳେ କୌଣସି ଭୁଲ୍ ହୋଇଛି କି, ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ଏହି ଅଦାଲତରେ କରଦାତାଙ୍କ ଅପିଲରେ:

ଆଂଶିକ ଭାବରେ ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରି, ଏହି ଅଦାଲତ

ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ: 1. ଶୀତତାପ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ଏବଂ ନକଲି ଛାତ ଉପରେ ଅପିଲକାରୀ ବହନ କରିଥିବା ଖର୍ଚ୍ଚକୁ ବାଦ ନ ଦେଇ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆଇନଗତ ଭୁଟି କରିଥିଲେ ।

2. ଯେତେବେଳେ ବମ୍ବେ ମହାନଗର ନିଗମ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 154 ର ଉପଧାରା (2) ରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ପ୍ରକାରର ଯନ୍ତ୍ରପାତିର ମୂଲ୍ୟକୁ ଦରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟର ଏକ ଅଂଶ ହେବାରୁ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭା ବାଦ ଦେବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ, ସେତେବେଳେ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ କିଛି ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ, ନଚେତ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବ୍ୟର୍ଥ ହୋଇଯିବ । ଛାତ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପ୍ରୟୁକ୍ତିର ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ନିଶ୍ଚିତ ନେବା ସମୟରେ ଏହି ତଥ୍ୟର ଯେ, ଏକ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ଏକ ଅତୀତକାଳରେ ଅନ୍ତଃସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥାଏ କିମ୍ବା ଏହାର ଏକ ଅବିଚ୍ଛେଦ୍ୟ ଅଙ୍ଗ ହୋଇଯାଏ, କୌଣସି ପ୍ରାସଙ୍ଗିକତା ନାହିଁ । ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭା ଦ୍ଵାରା ଏହା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପୋଷଣ କରାଯାଇ ପାରିନଥାନ୍ତା, ଧରିନେବା ଯେ, କେବଳ ଏକ କୋଠାକୁ ଥଣ୍ଡା କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ଅଣ-ଅନ୍ତଃସ୍ଥାପିତ ଶୀତତାପ ନିୟନ୍ତ୍ରଣଗୁଡ଼ିକୁ ଛାତ ମିଳିବ, କିନ୍ତୁ ଯଦି ଉପକରଣ ଅନ୍ତଃସ୍ଥାପିତ ହୁଏ ଏବଂ କୋଠାରେ ଏକ ପ୍ରଧାନ ଶୀତତାପ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଏ ତେବେ ଛାତ ମିଳିବ ନାହିଁ ।

ହାଜି ଦାଉଦ ବନାମ ମ୍ୟୁନିସିପାଲ କମିଶନର, ପୁନେ, AIR (1922) Bom. 386, ପ୍ରୟୋଗଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ବୋଲି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇଥିଲା ।

କମିଶନର ଅଫ ଇନକମ୍ ଟ୍ୟାକ୍ସ, ମାଡ୍ରାସ ବନାମ ମୀର ମହମ୍ମଦଅଲି, [1964] 7 SCR 846; କର୍ପୋରେସନ୍ ଅଫ କଲିକତା ବନାମ ଚେୟାରମ୍ୟାନ୍, କାଶୀପୁର ଏବଂ ଚିତପୁର ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟି, 48 I.A. 435; ପୁନା ମ୍ୟୁନିସିପାଲ କର୍ପୋରେସନ୍ ବନାମ ଶଙ୍କର ରାମକୃଷ୍ଣ ଜାବାଡେ, (1957) Bom. ଲ ରିପୋର୍ଟର 25; ଲକ୍ଷ୍ମନ କାଉର୍ଟି କାଉନସିଲ୍ ବନାମ ଓଁକିନ୍ଦୁ (ଭ୍ୟାଲୁଏସନ ଅଫିସର), (1955) 2 All E.L.R. 180; ଲକ୍ଷ୍ମନ କାଉର୍ଟି କାଉନସିଲ୍ ବନାମ ଓଁକିନ୍ଦୁ, [1956] 3 All E.L.R. 38; ଫିଲ୍ଡ ପ୍ଲେସ କାରାଭାନ ପାର୍କ ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ହାର୍ଡିଂ (ଭ୍ୟାଲୁଏସନ ଅଫିସର), [1966] 3 All E.L.R. 247; ଡିକ୍ ହାମ୍ପଟନ (ଆର୍ଥ ମୁଭିଂ) ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ଲୁଇସ୍ (ଭ୍ୟାଲୁଏସନ ଅଫିସର), [1975] 3 All E.L.R. 946; ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରିଆଲ୍ ଓଁଭର୍ସ୍ କୋଅପରେଟିଭ୍ ସୋସାଇଟି ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ଜିଲ୍ଲାପାଳ, ହରଦୋଇ, I.L.R. (1976) 2 ଆହ୍ଲାବାଦ 161 ଏବଂ ମୁସାଇ କୁର୍ମୀ ବନାମ ସବ କରଣ କୁର୍ମୀ, ଆକାଶବାଣୀ AIR (1914) ଆହ୍ଲାବାଦ 176(2), ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

3. ଦରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ଗଣନା କରିବାରେ କାଠ ବିଭାଜନଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟକୁ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରଶ୍ନରେ ଥିବା କାଠ ବିଭାଜନଗୁଡ଼ିକ କ୍ଷଷ୍ଟ ଭାବରେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 154(2) ର ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରେ ନାହିଁ । ସେଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମହଲାକୁ ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିବାରୁ ଏବଂ ଏପରିକି ଏହିପରି ବିଭାଜନକୁ ଧାନରେ ରଖି ଛାତ ସ୍ତମ୍ଭଗୁଡ଼ିକର ମଧ୍ୟ ତାହା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିବାରୁ, ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ ନିର୍ମାଣ ଖର୍ଚ୍ଚର ଏକ ଅଂଶ ଭାବରେ ଏହି ବିଭାଜନଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟ ଗଠନ କରିଥିଲା ଏବଂ ଯଥାର୍ଥ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ବିଭାଜନଗୁଡ଼ିକ ସକେଟ୍ ସହ ସଂଲଗ୍ନ ଏବଂ ସହଜରେ ଅପସାରଣଯୋଗ୍ୟ ହେବା କୌଣସି ପାର୍ଥକ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି କରେ, କାରଣ କୋଠାଟି ଆରମ୍ଭରୁ ଏକ ଅଫିସ୍ କୋଠା ଭାବରେ ପରିକଳ୍ପିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏହା ପ୍ରଶ୍ନ ହୋଇଥିବାରୁ, ପୃଥକ ପ୍ରକୋଷ୍ଠ ଏବଂ କୋଠରୀରେ ଏହାର ବିଭାଜନ ଆରମ୍ଭରୁ କଳ୍ପନା କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବିଭାଜନଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିଲା ।

4. ଦରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣରେ ଜମି ଭଡ଼ା ପରିମାଣକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବାରେ କୌଣସି ଅସାମର୍ଥ୍ୟ ନାହିଁ, କାରଣ ଧାରା 146 ର ଉପଧାରା (1) ର ପରବ୍ରୁକର କୌଣସି ପ୍ରୟୋଗ ନାହିଁ । ତଥାପି, ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ପୁନର୍ବାର ଜମି ଉପରେ ଟିକସ ଦେବାକୁ କୁହାଯିବ ନାହିଁ ।

5. ପ୍ରଶ୍ନରେ ଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟ ଦ୍ଵାରା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ସମସ୍ତ ସୁଧ ପରିମାଣ ଆନୁମାନିକ ସୁଧର ପ୍ରତିନିଧିତ୍ଵ କରିଥାଏ ଯେହେତୁ ବାସ୍ତବରେ ଅପିଲକାରୀ ସୁଧ ପଇଠ କରିନଥିଲେ । ନିର୍ମାଣ ଖର୍ଚ୍ଚ ଭାବେ ଏହାକୁ ସାମିଲ କରିବା ଗ୍ରହଣୀୟ ନଥିଲା ।

ଚଲାପଲୀ ସୁଗାର ଲିମିଟେଡ଼ ବନାମ ସି. ଆଇ. ଟି., (98) I.T.R. 167, କୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

6. ଏକ ଟିକସ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ, ଯଦି ଦୁଇଟି ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଅଟେ, ତେବେ କରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ଲାଭଦାୟକ ବ୍ୟାଖ୍ୟାକୁ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏହା ଆଇନର ଏକ ସୁପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ସ୍ଥିତି ଅଟେ ।

ଦେଖାନୀ ଅପିଲୀୟ ଅଧିକାରିତା: ଦେଖାନୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 2312/1979 ।

F.A. ସଂଖ୍ୟା 1979 ର 617 ଏବଂ 618 ରେ ବମ୍ବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 19/27.4.79 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଏସ୍. ଗଣେଶ ଏବଂ ସି. ଏସ୍. ଶ୍ରୀନିବାସ ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଆର୍. ଏଫ୍. ନରିମାନ୍, ଜେ. ବି. ଡି. ଏବଂ କମ୍ପାନୀ ପାଇଁ, ଡି. ଏନ୍. ମିଶ୍ର ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ହଂସାରିୟାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା । ବମ୍ବେ ମହାନଗର ନିଗମ ଅଧିନିୟମ, 1888 ('ଅଧିନିୟମ') ଅନୁଯାୟୀ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତି ଟିକସ ପଇଠ କରିବାକୁ ଅପିଲକାରୀ ଆଇନତଃ ବାଧ୍ୟ ଅଟନ୍ତି । ଏହା 165 ଏବଂ 166 ସଂଖ୍ୟା ଥିବା ଦୁଇଟି ପୂର୍ବ ଉପରେ ଏକ ଅଜ୍ଞାନିକା ନିର୍ମାଣ କରିଥିଲେ । ଫେବୃଆରୀ, 1962 ରେ ଏହାର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଡିସେମ୍ବର, 1964 ସୁଦ୍ଧା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲା । ବମ୍ବେ ମହାନଗର ନିଗମ,

ସଂକ୍ଷେପରେ 'ନିଗମ', କରଦାତାଙ୍କୁ ଦର୍ଶାଇବାକୁ କହିଥିଲେ ଯେ ଦରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟକୁ 16 ଜୁନ୍, 1963 ତାରିଖରୁ 17,36,420 ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି କରାଯିବା କାହିଁକି ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ । ଏହି ବୃଦ୍ଧି ଉପରେ କରଦାତା ଆପତ୍ତି ଉଠାଇଥିଲେ । ଏହି ଆପତ୍ତି ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ପରେ, ତୁଳନାତ୍ମକ ଶୈଳୀର ଏକ ପଦ୍ଧତି ଗ୍ରହଣ କରି ନିଗମ ଏହାର ଦରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟକୁ 12,16,285 ଟଙ୍କା ସ୍ଥିର କରିଥିଲା । ନିଗମ ଦ୍ଵାରା ଚୁଡ଼ାନ୍ତ ହୋଇଥିବା ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନକୁ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 217 ଅନୁଯାୟୀ ଲଘୁ ବିବାଦ ଅଦାଲତର ମୁଖ୍ୟ ବିଚାରପତିଙ୍କ ନିକଟରେ କରଦାତା-ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଆପତ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା । କରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଆଗତ ଯୁକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ଥିଲା ଯେ ନିଗମ ଦ୍ଵାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ତୁଳନାତ୍ମକ ପଦ୍ଧତି ପରିବର୍ତ୍ତେ, ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ଆଧାର ଠିକାଦାରଙ୍କ ପଦ୍ଧତି ଥିଲା । ଉଭୟ ପକ୍ଷ ପ୍ରମାଣ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ମୁଖ୍ୟ ବିଚାରପତି ଏହି ଉପସଂହାରରେ ଉପନୀତ ହୋଇଥିଲେ ଯେ ତୁଳନାତ୍ମକ ପଦ୍ଧତି ଅନୁପଯୁକ୍ତ ନଥିଲା । ଦ୍ଵିତୀୟରେ ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଠିକାଦାରଙ୍କ ପଦ୍ଧତି ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଫଳାଫଳ ଭିନ୍ନ ହୋଇନଥାନ୍ତା । ବିବାଦର ଗୁଣବତ୍ତାଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବା ପରେ ମୁଖ୍ୟ ବିଚାରପତି ଦରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟକୁ 9,97,555 ଟଙ୍କାକୁ ହ୍ରାସ କରିଥିଲେ । ଉଭୟ ନିଗମ ଏବଂ କରଦାତା ବମ୍ବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଅପିଲ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟ ଦ୍ଵାରା ଦରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟକୁ 11,81,450 ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି କରି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିଗମର ଅପିଲକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । କରଦାତାଙ୍କ ଅପିଲକୁ ଖାରଜ କରିଦିଆଯାଇଥିଲା । ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ଵାରା ଏହି ଅପିଲ କରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କରାଯାଇଛି ।

2. ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟର ଏକ ଅନୁଧ୍ୟାନ ଏହା ଦର୍ଶାଏ ଯେ ତୁଳନାତ୍ମକ ପଦ୍ଧତି ଅନୁପଯୁକ୍ତ ବୋଲି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇଥିଲା, କାରଣ ସେହି ଅଞ୍ଚଳରେ ଥିବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଅଜ୍ଞାତ ସମସ୍ତ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ପ୍ରଶ୍ନରେ ଥିବା ଉକ୍ତ ଅଜ୍ଞାତ ସହିତ ତୁଳନାତ୍ମକ ନଥିଲା, ତେଣୁ ସେହି ପଦ୍ଧତି ଲାଗୁ ହୋଇପାରିନଥାନ୍ତା, କାରଣ, ଯଦି ଜଣେ ଉଡ଼ାଟିଆଙ୍କୁ ଉଡ଼ା ଦିଆଯାଉଥିଲା, ତେବେ ଅଜ୍ଞାତକାର ଉଡ଼ା କେତେ ହୋଇଥାନ୍ତା ତାହା ଜଣା ପଡ଼ି ନ ଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଏହି ମତକୁ ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ କୌଣସି ପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସମାଲୋଚନା କରାଯାଇନାହିଁ । ତେଣୁ, ଆମେ ଏହା ଦେଖୁଛୁ ଯେ ଠିକାଦାରଙ୍କ ପଦ୍ଧତି ଗ୍ରହଣ କରିବା ସମୟରେ, ଦରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ଭାବେ 11,81,450 ଟଙ୍କା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାରେ କୌଣସି ଭୁଲ ହୋଇଛି କି ।

3. ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ, ନିର୍ମାଣ ଖର୍ଚ୍ଚରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସାମଗ୍ରୀଗୁଡ଼ିକୁ ସାମିଲ କରିବାରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ତୁଚ୍ଛ କରିଥିଲେ:

(a) ଶୀତତାପ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଯନ୍ତ୍ରପାତିର ମୂଲ୍ୟ ଭାବେ 5,91,767.50 ଟଙ୍କା ।

(b) ନକଲି ଛାତର ମୂଲ୍ୟ ଭାବେ 7,80,289 ଟଙ୍କା ।

(c) ମହଲାର ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକୁ ଭାଗ କରୁଥିବା କାଠ ବିଭାଜନଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟ ଭାବେ 3,45,032.10 ଟଙ୍କା ।

(d) ବାହାର କାନ୍ଥରେ ଭିତ୍ତିଚିତ୍ରର ମୂଲ୍ୟ ଭାବେ 15, 000 ଟଙ୍କା ।

(e) 4 ବର୍ଷ ଏବଂ 4 ମାସ ପାଇଁ ଜମି ଭଡ଼ା ପରିମାଣ @ ବାର୍ଷିକ 59,000 ଟଙ୍କା - ଯାହାର ମୋଟ ପରିମାଣ ହେଉଛି 1, 94, 065.60 ଟଙ୍କା ।

(f) 1,61,721.28 ଟଙ୍କା ଯାହା 2,98,562.50 ଟଙ୍କା ଉପରେ ସୁଧ ଅଟେ, ଯାହା ଅପିଲକାରୀ କୋଠା ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟର ଭାର ନେବା ସମୟରେ ନିଗମ ପାଖରେ ଜମା କରିଥିଲେ ।

(g) 14,38,589.83 ଟଙ୍କା ଯାହା ନିର୍ମାଣର ମୋଟ ମୂଲ୍ୟ ଥିବା 82,99,557.07 ଟଙ୍କା ଉପରେ @ 6-1/2% ହାରରେ ସୁଧକୁ ଦର୍ଶାଇଥାଏ ।

4. ତାଲିକାଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ଉପରୋକ୍ତ ଆପତ୍ତି ଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଆମେ ଆମର ମତାମତ ପ୍ରକାଶ କରିବୁ:

ସାମଗ୍ରୀ (a) ଏବଂ (b)

କୋଠାର ଶୀତତାପ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଥିବାରୁ ଏହି ଦୁଇଟି ଜିନିଷକୁ ଏକାଠି ନିଆଯାଇଛି । କାର୍ଗଜ ପୁସ୍ତକର ପୃଷ୍ଠା 54 ଏବଂ 55 ରେ ଥିବା ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟରେ ଶୀତତାପ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଉପକରଣର ପ୍ରକାରକୁ ଉତ୍ତମ ରୂପେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଛି । ଏକ କଂକ୍ରିଟ୍ ମୂଳଦୁଆ ଉପରେ ଏହା ଅନ୍ତଃସ୍ଥାପିତ ଏବଂ ସଂଲଗ୍ନ ହୋଇଛି ଏବଂ କୋଠାଟିକୁ ଏପରି ଭାଷ୍ଟାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି ଯେ ଏହାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଂଶ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଶୀତତାପ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଅଟେ । ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ, ଛାତ ଉପରେ କଂକ୍ରିଟ୍ ଶୀତଳୀକରଣ ସ୍ତର ପାଇଁ ଏକ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଇସ୍ପାତ ପାଇପମାନ ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି ଯାହା ଦ୍ଵାରା ସ୍ତରରୁ ତଳ ମହଲାକୁ ଏବଂ ତା 'ପରେ ପୁନଃ ସ୍ତରକୁ

ଶୀତଳ ଜଳ ସଞ୍ଚାଳନ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇପାରିବ । ଏହାକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ମହଲରେ ନକଲି ଛାତର ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା ଯାହାର ମୂଲ୍ୟ ମୋଟାମୋଟି ଭାବେ 7,80,289 ଟଙ୍କା ଥିଲା, ଯାହା 5,91,767.50 ଟଙ୍କା ଥିବା ଯନ୍ତ୍ରପାତି ମୂଲ୍ୟଠାରୁ ଅଧିକ ଥିଲା ।

5. ଉପରୋକ୍ତ ତଥ୍ୟରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ କୋଠାଟିର ଉପଯୋଗିତା ବୃଦ୍ଧି କରି କୋଠାର ଅଧିକ ଉତ୍ତମ ବ୍ୟବହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଶୀତତାପ ନିୟନ୍ତ୍ରକ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି କାରଣ ତଥା କୋଠାରେ କରାଯାଇଥିବା ଶୀତତାପ ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ପ୍ରକାର ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି, ନିଗମ ପକ୍ଷରୁ ହାଜର ହୋଇଥିବା ଶ୍ରୀ ନରିମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ଯେ ଏହି ମାମଲା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 154(2) ଦ୍ଵାରା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନୁହେଁ, ଯାହା ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି କୋଠାରେ ଥିବା କିମ୍ବା ଅବସ୍ଥିତ କୌଣସି ଯନ୍ତ୍ରପାତିର ମୂଲ୍ୟ ଦରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବ ନାହିଁ । ବିଜ୍ଞ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ, ଅଧିନିୟମର ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଯାହା କେବଳ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସାମଗ୍ରୀ (a) ଏବଂ (b) ର ମୂଲ୍ୟାୟନକୁ ବାଦ ଦେବା ପାଇଁ ନିୟୋଜିତ ହୋଇଛି, କେବଳ ସେହି ଯନ୍ତ୍ରର ଯତ୍ନ ନେଇଥାଏ ଯାହାର ପୃଥକ ଅସ୍ତିତ୍ଵ ରହିଛି ଏବଂ ଯାହା ବିଷୟରେ ଏହା କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ ଏହା ଏହାର ଅବିଚ୍ଛେଦ୍ୟ ଅଂଶ ହେବା ପାଇଁ କୋଠା ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଅଟେ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଛି ଯେ କୋଠାର ଶୀତତାପ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ବ୍ୟବହୃତ ଉପକରଣ ଏବଂ ପ୍ରଯୁକ୍ତି, ଉପକରଣକୁ ଏକ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ଅପେକ୍ଷା ଏକ କାରଖାନାରେ ପରିଣତ କରିଛି; ଏବଂ ଉପରୋକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦ୍ଵାରା ଏକ କାରଖାନା ନୁହେଁ ବରଂ ଏକ ଯନ୍ତ୍ରପାତିକୁ ଛାଡ଼ି କରାଯାଇଛି ।

6. ଶ୍ରୀ ନରିମାନ ଦୃଢ଼ ଭାବେ ନିବେଦନ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଯେତେବେଳେ କୌଣସି ସମ୍ପତ୍ତି ବଂଶାନୁଗତ ସମ୍ପତ୍ତିର ଅଂଶବିଶେଷ ହୋଇଯାଏ, ସେତେବେଳେ ଏହାର ମୂଲ୍ୟକୁ କୌଣସି କୋଠାର ଦରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣରେ ସାମିଲ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ, ଯାହା, *ଲଣ୍ଡନ କାଉଣ୍ଟି କାଉନସିଲ୍* ବନାମ *ଓକ୍ସିଡ୍ଡ (ଭ୍ୟାଲୁଏସନ ଅଫିସର)*, [1955] 2 All E.L.R. 180 ରେ ମତପ୍ରକାଶ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ଅପିଲ ଅଦାଲତର ଦୃଷ୍ଟିକୋଣକୁ *ଲଣ୍ଡନ କାଉଣ୍ଟି କାଉନସିଲ୍* ବନାମ *ଓକ୍ସିଡ୍ଡ*, [1956] 3 All E.L.R. 38, ରେ ହାଉସ୍ ଅଫ୍ ଲର୍ଡ୍ସ୍ ଦ୍ଵାରା ସମର୍ଥନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହାର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ *ଫିଲ୍ଡ୍ ପ୍ଲେସ୍ କାରାଭାନ୍ ପାର୍କ ଲିମିଟେଡ୍* ବନାମ *ହାର୍ଡିଂ (ଭ୍ୟାଲୁଏସନ ଅଫିସର)*, [1966] 3 All E.L.R. 247 ଏବଂ *ଡିକ୍ ହାମ୍ପଟନ୍ (ଆର୍ଥ ମୁଭିଂ) ଲିମିଟେଡ୍* ବନାମ *ଲୁଇସ୍ (ଭ୍ୟାଲୁଏସନ ଅଫିସର)*, [1975] 3 All E.L.R.

୧୯୫୬ରେ ଅପିଲ ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହାପରେ ବିଜ୍ଞ ଅଧିକାରୀ ଦେଶର ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର କେତେକ ନିଷ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତି ଆମର ଧ୍ୟାନ ଆକର୍ଷଣ କରିଛନ୍ତି, ଯେଉଁଥିରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହସ୍ତାନ୍ତର ଅଧିକାର ଧାରା ୩ରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଥିବା ପରି କୋଲ୍ଟୁ ବିଦ୍ୟୁତଚାଳିତ ତତ୍ତ୍ୱକଳ ଏବଂ ଆସବାବପତ୍ର ଭଳି ସ୍ଥାବର ସମ୍ପତ୍ତିକୁ "ଜମି" ର ଅଂଶବିଶେଷ ବୋଲି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇଥିଲା । (ଏହି ଅଧିକାରରେ "ଜମି" ର ସଂଜ୍ଞା ସମାନ ଅଟେ) । ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ହେଲା *ମୁସାଇ କୁର୍ମୀ* ବନାମ *ସୁବ କରଣ କୁର୍ମୀ*, AIR (1914) ଆହ୍ଲାବାଦ 176 2, *ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ଟ୍ରିଭିଉ କୋ-ଅପରେଟିଭ୍ ସୋସାଇଟି ଲିମିଟେଡ୍* ବନାମ *କଲେକ୍ଟର, ହରଦୋଲ*, I.L.R. (1976) 2 ଆହ୍ଲାବାଦ 161, *ପୁନା ମ୍ୟୁନିସିପାଲ କର୍ପୋରେସନ୍* ବନାମ *ଶଙ୍କର ରାମକୃଷ୍ଣ ଜାବାଡେ*, (1957) ବମ୍ବେ ଲ୍ ରିପୋର୍ଟର 25 ଏବଂ *ହାଜି ଦାଉଦ* ବନାମ *ମ୍ୟୁନିସିପାଲ ଆୟୁକ୍ତ ପୁଣେ*, AIR (1922) ବମ୍ବେ 386 ।

7. *ପୁନା ମହାନଗର ନିଗମ* ମାମଲାରେ, ବମ୍ବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉଚ୍ଚ ଅଧିକାରୀ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନକୁ ଯାଞ୍ଚ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ଏଥିରେ ଯାହା ମତ ଦିଆଯାଇଥିଲା ତାହା ଆମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ଅଧିକ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଅଟେ । ପ୍ରଧାନ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଛାଗଲାଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ବିଚାରପୀଠ ମତବ୍ୟକ୍ତ କରିଥିଲେ ଯେ ଆସବାବପତ୍ର ପରି ଅସ୍ଥାବର ସମ୍ପତ୍ତି କୋଠାର ଅଂଶ ହୋଇପାରିଛି କି ତାହା ସ୍ଥିର କରିବାକୁ ଦୁଇଟି ପରୀକ୍ଷାର ପ୍ରୟୋଗ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ସେଗୁଡ଼ିକ ହେଲା: (1) ସମ୍ପତ୍ତିର ସଂଯୁକ୍ତିର ପ୍ରକୃତି ଏବଂ ବ୍ୟାପକତା କିମ୍ବା ମାତ୍ରା; ଏବଂ (2) ସଂଯୁକ୍ତିର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ଅଭିପ୍ରାୟ କିମ୍ବା ଲକ୍ଷ୍ୟ । ପ୍ରଥମ ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ଯାହା ବିଚାର କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ତାହା ହେଉଛି ସଂଯୁକ୍ତି କେତେ ପରିମାଣରେ ସ୍ଥାୟୀ ଅଟେ ଏବଂ ଯେଉଁ ଅଧିକାର ବଶତଃ ଦ୍ୱିତୀୟ ପରୀକ୍ଷା ହୋଇଛି ବିଚାର କରିବାକୁ ଥିବା ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି ଯେ ଆସବାବପତ୍ର ନିଜର ସ୍ଥାୟୀ ଉପଭୋଗ ପାଇଁ ନା ଯାହା ସହିତ ଏହା ସଂଲଗ୍ନ ହୋଇଛି ତାହାର ସ୍ଥାୟୀ ଉପଭୋଗ ପାଇଁ ଅଟେ । *ହାଜି ଦାଉଦ* ମାମଲାରେ, ବମ୍ବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାକୁ କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ଅଧିକାରୀ ଧାରା 154(2) ରେ ଯାହା ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି, ତାହାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ସଂଲଗ୍ନ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସରଞ୍ଚାମରେ ବହନ କରାଯାଇଥିବା ଖର୍ଚ୍ଚକୁ ଦରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟରୁ ବାଦ ଦିଆଯିବ କି । ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ରାୟରେ, ବିଚାରପୀଠ ଏହା ଅନୁଭବ କରିଥିଲେ ଯେ ଯେତେବେଳେ ସଂଲଗ୍ନ ବୈଦ୍ୟୁତିକ ସରଞ୍ଚାମ ପରିସରର ଅଂଶ ହୋଇଯାଏ ଏବଂ ପରିସରର ବ୍ୟବହାରକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥାଏ, ଧାରା 154 (2) ଅନୁଯାୟୀ ଛାଡ଼ି ଦାବି କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହି ରାୟର ଅନୁଧ୍ୟାନରୁ ଏହା ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ବିଚାରପୀଠକୁ କୌଣସି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷକୁ, ଯାହା ଅଧୀନରେ

ଏହା କୁହାଯାଇଛି ଯେ ଘରେ ସଂଲଗ୍ନ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସରଞ୍ଜାମ "ଯନ୍ତ୍ରପାତି" ଶବ୍ଦ ଅଧୀନରେ ଆସିଥାଏ, ବିଚାରଣା ପ୍ରେରଣ କରାଯାଇନଥିଲା ବୋଲି ଦର୍ଶାଇବା ପରେ ଏହି ମତକୁ ପ୍ରଥମ ଧାରଣା ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ, ଏହି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପ୍ରକୃତରେ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ନୁହେଁ । ତଥାପି, ଶ୍ରୀ ନରିମାନ ଏହାକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ, କାରଣ ତାଙ୍କ ମତରେ, ଧାରା 154(2) ର ପରିସରକୁ ନେଇ ବମ୍ବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏହା ହେଉଛି ଏକମାତ୍ର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଯାହା ବିଷୟରେ ସେ ଜାଣିଥିଲେ ।

8. ପୁନା ମହାନଗର ନିଗମ ମାମଲାରେ ପ୍ରଧାନ ନ୍ୟାୟାଧୀନ ଛାଗଲାଙ୍କ ରାୟ ଏବଂ ଉପରୋକ୍ତ ଇଂରାଜୀ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ଶ୍ରୀ ନରିମାନ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଯେହେତୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ଶୀତତାପ ନିୟନ୍ତ୍ରକର ଯନ୍ତ୍ରପାତି କୋଠାରେ ସଂଲଗ୍ନ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଏହାର ଅବିଚ୍ଛେଦ୍ୟ ଅଙ୍ଗ ହୋଇପାରିଛି, ଏହାକୁ କୋଠାର ଏକ ଅଂଶ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ, କୋଠାର ଦରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣରେ ଏହାର ମୂଲ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏହାକୁ ଭିନ୍ନ ଭାବରେ କହିବାକୁ ଗଲେ, ଉପସ୍ଥାପନ ଏହା ଅଟେ ଯେ ଧାରା 154 (2) ଦ୍ୱାରା ଛାଡ଼ କରାଯାଇଥିବା ଯନ୍ତ୍ର ଏପରି ଏକ ଯନ୍ତ୍ର ଅଟେ ଯାହାର ପୃଥକ ଅସ୍ତିତ୍ୱ ରହିଛି, ଯେଉଁ ଉପସ୍ଥାପନକୁ ଉନ୍ନତ କରାଯାଇଛି କାରଣ ଉପଧାରାରେ "ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ" କିମ୍ବା "ଅବସ୍ଥିତ" ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ବ୍ୟବହାର ହୋଇଛି । ଆମେ ଏହି ଯୁକ୍ତିକୁ ସ୍ୱୀକାର କରିପାରିବୁ ନାହିଁ, କାରଣ ସେହି ମାମଲାରେ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶଙ୍କ ଯଥାର୍ଥ ନିବେଦନ ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାଟି ଅନାବଶ୍ୟକ ହେବ, ଯେହେତୁ ଶ୍ରୀ ନରିମାନଙ୍କ ମନରେ ଥିବା ଏକ ପ୍ରକାର ଯନ୍ତ୍ର ଯାହା ଯେକୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଦରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟର ଅଂଶବିଶେଷ ହୋଇଥାଏ । ଯେତେବେଳେ ଧାରା 154 ର ଉପଧାରା (2) ରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ପ୍ରକାରର ଯନ୍ତ୍ରପାତିର ମୂଲ୍ୟକୁ ଦରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟର ଏକ ଅଂଶ ହେବାରୁ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭା ବାଦ ଦେବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ, ସେତେବେଳେ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ କିଛି ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ, ନଚେତ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବ୍ୟର୍ଥ ହୋଇଯିବ । ତେଣୁ, ଆମେ ଏହା ଦର୍ଶାଇଛୁ ଯେ ଛାଡ଼ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପ୍ରଯୁକ୍ତିର ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ସମୟରେ ଏହି ତଥ୍ୟର ଯେ, ଏକ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ଏକ ଅଜ୍ଞାନିକାରେ ଅନ୍ତଃସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥାଏ କିମ୍ବା ଏହାର ଏକ ଅବିଚ୍ଛେଦ୍ୟ ଅଙ୍ଗ ହୋଇଯାଏ, କୌଣସି ପ୍ରାସଙ୍ଗିକତା ନାହିଁ ।

9. ଶ୍ରୀ ନରିମାନ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ଏତିକିରେ ଛାଡ଼ିନାହାନ୍ତି । ସେ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଛନ୍ତି ଯେ ପରିକଳ୍ପିତ ବସ୍ତୁଟି ଯନ୍ତ୍ରପାତିର ଅସ୍ତିତ୍ୱ ପୋଷଣ କରିବା ବନ୍ଦ କରିଦେଇଛି, ଏବଂ ପ୍ଲାଣ୍ଟରେ

ପରିଶତ ହୋଇଛି; ଏବଂ ତେଣୁ, କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଉପଧାରା (2) ଲାଗୁ ହେବ ନାହିଁ । ସେହି 'କାରଖାନା' ଯନ୍ତ୍ରପାତିଠାରୁ ଭିନ୍ନ ଅଟେ, ଯାହା *କମିଶନର ଅଫ ଇନକମ ଟ୍ୟାକ୍ସ, ମାଡ୍ରାସ* ବନାମ *ମୀର ମହମ୍ମଦ ଅଲି*, [1964] 7 SCR 846 ମାମଲାରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରି ଆମ ନିକଟରେ ଉପନୀତ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରାଯାଇଛି । ସେହି ରାୟର ଅନୁଧ୍ୟାନରୁ ଜଣାପଡ଼େ ଯେ କରଦାତା ନୂତନ ଡିଜେଲ ଇଞ୍ଜିନ୍ ପାଇଁ ମୂଲ୍ୟହୀନ ଭଡା ଦାବି କରିଥିଲେ ଯାହାର ମୂଲ୍ୟ 18,544 ଟଙ୍କା ଥିଲା, ଯାହା ତାଙ୍କର ଦୁଇଟି ବସ୍ ର ପେଟ୍ରୋଲ ଇଞ୍ଜିନ୍ ବଦଳାଇବା ପାଇଁ କ୍ରୟ କରାଯାଇଥିଲା । ଖଣ୍ଡ (vi) ର ପ୍ରଥମ ଅନୁଚ୍ଛେଦ ଅନୁଯାୟୀ ସାଧାରଣ ମୂଲ୍ୟହୀନ ଭଡା ବ୍ୟତୀତ, ଆୟକର ଅଧିନିୟମ, 1922ର ଧାରା 10(2) ର ଖଣ୍ଡ (vi a) ଏବଂ ଖଣ୍ଡ (vi) ର ଦ୍ୱିତୀୟ ଅନୁଚ୍ଛେଦ ଅନୁଯାୟୀ ଭଡା ଦାବି କରାଯାଇଥିଲା । ଅନ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଧୀନରେ ନୁହେଁ ବରଂ କରଦାତାଙ୍କୁ କେବଳ ଖଣ୍ଡ (vi) ର ପ୍ରଥମ ଅନୁଚ୍ଛେଦ ଅନୁଯାୟୀ ମୂଲ୍ୟହୀନ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା କାରଣ ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଇଞ୍ଜିନ୍ କେବଳ ଏକ ଉପକରଣର ଅଂଶ ଥିଲା ଏବଂ ନିଜେ ଆପେଆପେ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ତଥାପି, ଏହି ଅଦାଲତରେ କରାଯାଇଥିବା ଅପିଲ ଉପରେ, ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ ଯେ କରଦାତା ମଧ୍ୟ ଅତିରିକ୍ତ ମୂଲ୍ୟହୀନ ଭଡା ପାଇବାକୁ ହକଦାର ଥିଲେ, କାରଣ *କଲିକତା ନିଗମ* ବନାମ *ଅଧ୍ୟକ୍ଷ, କାଶୀପୁର ଏବଂ ଚିତପୁର ମହାନଗର ନିଗମ*, 48 I.A. 435 ମାମଲାରେ ପ୍ରିଭି କାଉନସିଲ୍ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଯନ୍ତ୍ରର ସଂଜ୍ଞା ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଏବଂ ସତ୍ୟୋପଜନକ ଥିଲା । ଶ୍ରୀ ନରିମାନ ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଟ ରାୟର ସେହି ଅଂଶ ପ୍ରତି ଆମର ଧ୍ୟାନ ଆକର୍ଷଣ କରିଛନ୍ତି ଯେଉଁଥିରେ ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ କୌଣସି ଗାଡ଼ିରେ ଡିଜେଲ ଇଞ୍ଜିନ୍ ସଂଲଗ୍ନ କରାଯାଇ ନ ଥିବାରୁ ସେଗୁଡ଼ିକୁ କାରଖାନା ଭାବେ ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ମାମଲାରେ, ଯନ୍ତ୍ରପାତି ଗୁଡ଼ିକ କୋଠାରେ ସଂଲଗ୍ନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହିପରି ମେସିନ୍ ହେବା ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଇଥିଲା ଏବଂ କାରଖାନାରେ ପରିଣତ ହୋଇଥିଲା; ଏବଂ ଏହିପରି ଯନ୍ତ୍ରପାତିର ମୂଲ୍ୟକୁ ଧାରା 154(2) ର ଭାଷାରେ ବାଦ ଦିଆଯିବ ନାହିଁ ।

10. ତଥାପି, ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଉପରୋକ୍ତ ମାମଲାର ଅନୁପାତର କୌଣସି ପ୍ରୟୋଗ ନାହିଁ କାରଣ ଆୟକର ଅଧିନିୟମର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଧାରାର ବିସ୍ତୃତ ଅନୁଧ୍ୟାନ ଏହା ଦର୍ଶାଏ ଯେ ଏହା ଦୁଇଟି ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର, ଯଥା, ଯନ୍ତ୍ରପାତି ଏବଂ କାରଖାନା ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲା ଏବଂ ଏହି କାରଣରୁ ଅଦାଲତ ଉକ୍ତ ସ୍ତରକୁ ଭିନ୍ନ ରୂପେ ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲେ । ଆମ ମତରେ, ଏହି ଦ୍ୱୈତତା ଧାରା 154 (2) ରେ ଲାଗୁ ହୋଇନପାରେ, କାରଣ

ଧରିନେବା ଯେ, ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭା ଦ୍ଵାରା ଏହା ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇନଥାନ୍ତା ଯେ କେବଳ ଏକ କୋଠାକୁ ଅଣ୍ଟା କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ଅଣ-ସଂଲଗ୍ନ ଶୀତତାପ ନିୟନ୍ତ୍ରକକୁ ଛାଡ଼ି ମିଳିବ, କିନ୍ତୁ ଯଦି ଉପକରଣ ସଂଲଗ୍ନ ହୁଏ ଏବଂ କୋଠାରେ ଏକ ପ୍ରଧାନ ଶୀତତାପ ନିୟନ୍ତ୍ରକ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଏ ତେବେ ଏହାକୁ ଛାଡ଼ି ମିଳିବନାହିଁ । ଯେକୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଯେହେତୁ ଆମେ ଏକ ଟିକସ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଅଟୁ, ଯଦି ଦୁଇଟି ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ସମ୍ଭବ ହୁଏ, ତେବେ କରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ଲାଭଦାୟକ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଆଇନରେ ଏହା ଏକ ସୁପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ସ୍ଥିତି ଅଟେ ।

11. ସେଥିପାଇଁ, ଆମେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରୁଛୁ ଯେ ସାମଗ୍ରୀ (a) ଏବଂ (b) ରେ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ବହନ କରାଯାଇଥିବା ଖର୍ଚ୍ଚକୁ ବାଦ ନଦେଇ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆଇନତଃ ତୁଚ୍ଛି କରିଛନ୍ତି । ତେଣୁ, ଆମେ ଏହାକୁ ବାଦ ଦେବା ପାଇଁ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିବୁ ।

ଆଇଟମ୍ (c)

12. ପ୍ରଶ୍ନରେ ଥିବା କାଠ ବିଭାଜନଗୁଡ଼ିକ ସ୍ଵଳ୍ପ ଭାବରେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 154(2) ର ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରେ ନାହିଁ । ସେଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମହଲକୁ ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିବାରୁ ଏବଂ ଏପରିକି ଏହିପରି ବିଭାଜନକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି ଛାଡ଼ି ସ୍ଵତନ୍ତ୍ରଗୁଡ଼ିକର ମଧ୍ୟ ଡାଆଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିବାରୁ, ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ ନିର୍ଦ୍ଦାଣ ଖର୍ଚ୍ଚର ଏକ ଅଂଶ ଭାବରେ ଏହି ବିଭାଜନଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟ ଗଠନ କରିଥିଲା ଏବଂ ଯଥାର୍ଥ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ବିଭାଜନଗୁଡ଼ିକ ସକେଟ୍ ସହ ସଂଲଗ୍ନ ଏବଂ ସହଜରେ ଅପସାରଣଯୋଗ୍ୟ ହେବା କୌଣସି ପାର୍ଥକ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି କରେ, କାରଣ କୋଠାଟି ଆରମ୍ଭରୁ ଏକ ଅଧିକ କୋଠା ଭାବରେ ପରିକଳ୍ପିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏହା ପ୍ରଶସ୍ତ ହୋଇଥିବାରୁ, ପୃଥକ ପ୍ରକୋଷ୍ଠ ଏବଂ କୋଠାରେ ଏହାର ବିଭାଜନ ଆରମ୍ଭରୁ କଳ୍ପନା କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବିଭାଜନଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିଲା । ତେଣୁ, ଆମେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରୁଛୁ ଯେ କାଠ ବିଭାଜନର ମୂଲ୍ୟ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ଦରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ଗଣନାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲା ।

ଆଇଟମ୍ (d)

13. ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିକାରୀ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମୂଲ୍ୟକୁ ବାଦ ଦେବା ପାଇଁ ଚାପ ପକାନ୍ତି ନାହିଁ ।

ଆଇଟମ୍ (e)

14. ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜମି ଉଡ଼ା ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଅଟେ, ଶ୍ରୀ ରଣେଶଙ୍କ ଯୁକ୍ତି ହେଉଛି ଯେ ଯେହେତୁ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ସମ୍ପତ୍ତି ଟିକସ ଉଭୟ ଏବଂ କୋଠା ଉପରେ ଲାଗୁ କରାଯାଇଛି, ଅପିଲକାରୀ ଯେଉଁ ଜମି ଉଡ଼ା ଦେଉଥିଲେ ତାହା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଦ୍ଵିଗୁଣିତ ଟିକସ ବିକଳ ହେବ । ତେବେ ପ୍ରଶ୍ନରେ ଥିବା ଜମି ସରକାରୀ ଜମି ହୋଇଥିବାରୁ ଆମକୁ ଶ୍ରୀ ନରିମାନ ଏହି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 146(1) ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି, ଯାହା ଅନୁଯାୟୀ ଯଦି ପରିସର ସରକାରଙ୍କ ହୋଇଥାଏ, ତେବେ ପ୍ରକୃତ ଦଖଲକାରୀଙ୍କଠାରୁ ସମ୍ପତ୍ତି ଟିକସ ଆଦାୟ କରାଯାଇଥାଏ । ତେଣୁ, ଏହି ମାମଲାର ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ, ଆମେ ଦରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣରେ ଜମି ଉଡ଼ା ପରିମାଣକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବାରେ କୌଣସି ଅସାମର୍ଥ୍ୟତା ପାଇନାହିଁ, କାରଣ ଉପଧାରାର ପରତୁକ୍ତ କୌଣସି ପ୍ରୟୋଗ ନାହିଁ । ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ପୁନର୍ବାର ଜମି ଉପରେ ଟିକସ ଦେବାକୁ କୁହାଯିବ ନାହିଁ ।

ଆଇଟମ୍ (f) ଏବଂ (g)

15. ଏହି ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ କୌଣସି ବିବାଦ ନାହିଁ ଯେ ଏହି ସାମଗ୍ରୀ ଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ଵାରା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ସମସ୍ତ ପରିମାଣର ସୁଧ ଆନୁମାନିକ ସୁଧର ପ୍ରତିନିଧିତ୍ଵ କରେ କାରଣ ବାସ୍ତବରେ ଅପିଲକାରୀ ସୁଧ ପଇଠ କରିନଥିଲେ । ଏହି ସ୍ଥିତି ହୋଇଥିବାରୁ, ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଏହି ଦୃଢ଼ ନିବେଦନ କରାଯାଇଛି ଯେ ଆନୁମାନିକ ସୁଧ କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ ସ୍ଥାୟୀ ସମ୍ପତ୍ତିର ମୂଲ୍ୟର ଅଂଶବିଶେଷ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ତାହା *ଚଲ୍ଲପଲ୍ଲୀ ସୁଗାର ଲିମିଟେଡ୍* ବନାମ *ସି. ଆଇ. ଟି.*, (98) ITR167 ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଥିଲା । ଏହା ଆମ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଅଣାଯାଇଛି ଯେ ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟ୍ ଅଫ୍ ଚାର୍ଟର୍ଡ ଆକାଉଣ୍ଟାଣ୍ଟ୍ସ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ, ଯାହା ଉପରୋକ୍ତ ନିର୍ଣ୍ଣୟରେ ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିଲା, ତାହା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେହିଭଳି ଅଟେ, ଯାହା 'ଆର୍ଥିକ ଖର୍ଚ୍ଚ' ଶୀର୍ଷକ ଅଧୀନରେ ଅନୁଷ୍ଠାନର ସଦ୍ୟ ପରିପତ୍ରରେ ଯାହା ଦର୍ଶାଯାଇଛି ସେଥିରୁ ଜଣାପଡ଼ିବ, ଯାହାର ଏକ ନକଲ ବିଜ୍ଞ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଆମକୁ ଉପଲବ୍ଧ କରାଯାଇଛି ।

16. ଉପରୋକ୍ତ ଯୁକ୍ତିକୁ ଖଣ୍ଡନ କରି ଶ୍ରୀ ନରିମାନ ନିବେଦନ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଯଦି ଜଣେ ନିର୍ମାଣକାରୀ ପ୍ରକୃତରେ ସୁଧ ପଇଠ କରନ୍ତି, ତେବେ ସେ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଏହାକୁ ନିର୍ମାଣ ଖର୍ଚ୍ଚ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରିବେ ଏବଂ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ଉଡ଼ାଟିଆଙ୍କଠାରୁ ଉଡ଼ା ଆଦାୟ କରିବେ ।

ଯଦି ଏପରି ହୁଏ, ତେବେ ଅଧିକାଂଶ ଯୁକ୍ତି ବାଦିଗଣଙ୍କ ଯେ ଏକ କୋଠା ନିର୍ମାଣରେ ନିଜ ପୁଞ୍ଜିର ବିନିଯୋଗ ଉପରେ ଉପାର୍ଜିତ ସୁଧ ଉପରେ କ୍ଷତିକୁ ମଧ୍ୟ ଏକ ମୂଲ୍ୟ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ, ଯାହାକୁ ଭବିଷ୍ୟତର ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କଠାରୁ ଆଦାୟ କରିବାକୁ ନିର୍ମାତା ଲକ୍ଷ୍ମକ ଅଟନ୍ତି । ବିଜ୍ଞ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଉପସ୍ଥାପନ ଅନୁଯାୟୀ, ପଇଠ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରକୃତ ସୁଧ ଏବଂ ଅଭିବର୍ଦ୍ଧିତ ଆନୁମାନିକ ସୁଧ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ପାର୍ଥକ୍ୟ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ।

17. ଆମେ ଏହି ଉପସ୍ଥାପନକୁ ସ୍ୱୀକାର କରିପାରୁନାହିଁ । ଆମ ମତରେ, କୌଣସି ଭଡ଼ାଟିଆ ଜଣେ ଜମି ମାଲିକଙ୍କୁ ଦେୟ ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବେ ନାହିଁ, ଯିଏ ନିଜ ପାଣ୍ଠିରୁ ନିର୍ମାଣ କରନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଏହି ଆଧାରରେ ଅଧିକ ଭଡ଼ା ନେବାକୁ ଚାହାଁନ୍ତି ଯେ ଯଦି ସେ ଏହି ପରିମାଣକୁ ଅନ୍ୟତ୍ର ବିନିଯୋଗ କରିଥାନ୍ତେ ତେବେ ସେ ସୁଧ ଅର୍ଜନ କରିଥାନ୍ତେ । ଯେହେତୁ ଜମି ମାଲିକ କୋଠା ନିର୍ମାଣରେ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ନିବେଶ ଉପରେ ଭଡ଼ା ଅର୍ଜନ କରିବେ, ଆମର ମତ ହେଉଛି ଯେ ସୁଧ ହରାଇବା ଆଧାରରେ ଜଣେ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କୁ ଅଧିକ ଭଡ଼ା ପଇଠ କରିବା ଗ୍ରହଣୀୟ ହେବ ନାହିଁ ।

18. ତେଣୁ, ଆମର ମତ ହେଉଛି ଯେ ନିର୍ମାଣ ଖର୍ଚ୍ଚ ଭାବେ ଆଇଟମ୍ (f) ଏବଂ (g) କୁ ସାମିଲ କରିବା ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ ।

ଉପସଂହାର

19. ତେଣୁ, ଆଇଟମ୍ (a), (b), (f) ଏବଂ (g) ଅଧୀନରେ ବହନ କରାଯାଇଥିବା ଖର୍ଚ୍ଚକୁ ବାଦ ଦେଉଥିବା ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରି ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି । ତଦନୁସାରେ ଦରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ସ୍ଥିର କରାଯିବ । ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତିଗୁଡ଼ିକରେ ଆମେ ଖର୍ଚ୍ଚ ବିଷୟରେ କୌଣସି ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରୁ ନାହିଁ ।

ଟି. ଏନ୍. ଏ.

ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

“ଉପଭାଷା ରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁୟତ୍ତ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।”

ଭାଷାନ୍ତର:

ସୁଶ୍ରୀ ସଙ୍ଗୀତା ଲେଙ୍କା,

ଅନୁବାଦିକା,

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ